

KURATORIUM
OŚWIATY
w POZNANIU

**REGULAMIN
WOJEWÓDZKIEGO KONKURSU
JĘZYKA POLSKIEGO
DLA UCZNIÓW
SZKÓŁ PODSTAWOWYCH
WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO
W ROKU SZKOLNYM 2019/2020**

Dział I
PRZEBIEG POSZCZEGÓLNYCH STOPNI KONKURSU

Rozdział 1
INFORMACJE OGÓLNE

- §1. Organizatorem konkursu jest Wielkopolski Kurator Oświaty.
- §2. Wielkopolski Kurator Oświaty w zarządzeniu wydanym w danym roku szkolnym wyznacza pracowników wspomagających organizację i przebieg konkursów w województwie wielkopolskim oraz terminy przeprowadzania poszczególnych stopni konkursów.
- §3. Przewodniczącą Wojewódzkiej Komisji Konkursu Języka Polskiego jest pani Magdalena Kalemba-Borowczak, nauczyciel języka polskiego Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Granowie, 62-066 Granowo, ul. Konstytucji 3 Maja 1, Sekretariat: tel. 61 44 72 040 lub kom. 694 633081, e-mail: doradca.kalemba-borowczak@odnpoznan.pl
- §4. 1. Konkurs organizowany jest dla uczniów szkół podstawowych.
2. Konkurs składa się z 3 stopni:
1) szkolnego,
2) rejonowego,
3) wojewódzkiego.
- §5. Merytorycznie konkurs obejmuje wiedzę i umiejętności zawarte w podstawie programowej przedmiotu język polski dla II etapu edukacyjnego klas IV –VI z 27.08.2012 r. oraz podstawę programową z 14.02.2017 r. dla klas VII-VIII w szkole podstawowej poszerzone o zagadnienia szczegółowe omówione w §49, §50 i §51 niniejszego regulaminu.
- §6. Na etapie szkolnym i rejonowym konkursu uczniowie rozwiązują test, który składa się z różnych typów zadań otwartych i zamkniętych. Udzielają odpowiedzi, wykorzystując swoje doświadczenia czytelnicze wynikające m.in. z przeczytanych lektur konkursowych. Na każdym etapie konkursu samodzielnie redagują dłuższą wypowiedź pisemną.
- §7. Udział uczniów w eliminacjach konkursowych jest dobrowolny. W przypadku gdy w szkole, do której uczeń uczęszcza, nie organizuje się stopnia szkolnego konkursu, uczeń może do niego przystąpić w szkole wskazanej przez dyrektora szkoły.
- §8. Podanie danych osobowych uczestnika ma charakter dobrowolny, ale jest niezbędne do udziału w konkursie.
- §9. Warunkiem niezbędnym do udziału w konkursie jest oświadczenie rodziców/opiekunów prawnych o akceptacji *Regulaminu Wojewódzkiego Konkursu Języka Polskiego dla uczniów szkół podstawowych województwa wielkopolskiego w roku szkolnym 2019/2020*, oświadczenie dotyczące ochrony danych osobowych i wyrażenie zgody na publikowanie danych osobowych dziecka (uczestnika konkursu) oraz jego wyników na poszczególnych stopniach konkursów (zał. 1b do Regulaminu).
- §10. Uczeń przystępujący do poszczególnych stopni konkursu zobowiązany jest do posiadania ważnej legitymacji szkolnej.

- §11. Organizacja konkursów uwzględnia potrzeby osób niepełnosprawnych oraz przewlekle chorych poprzez dostosowanie warunków przeprowadzenia konkursu do potrzeb ww. uczestników konkursu (dostosowanie nie może naruszać zasad samodzielnej pracy uczestnika konkursu). Warunkiem uwzględnienia tych potrzeb jest e-mailowe złożenie wniosku w terminie do 4 października 2019 r. i uzyskanie zgody przewodniczącego Wojewódzkiej Komisji Konkursowej.
- §12. Podczas trwania konkursu uczeń pracuje samodzielnie, zachowuje spokój i nie zakłóca w żaden inny sposób przebiegu konkursu (nie opuszcza wyznaczonego mu w sali miejsca, nie porozumiewa się z innymi uczestnikami, nie wypowiada uwag i komentarzy, nie zadaje pytań dotyczących zadań konkursowych, nie korzysta z żadnych niedozwolonych materiałów, w tym kalkulatora i środków łączności, w tym telefonów komórkowych).
- §13. W szczególnych przypadkach uczeń może opuścić salę, w której rozwiązuje test konkursowy, w każdym czasie po poinformowaniu o swoim zamiarze komisję konkursową, oddaniu pracy konkursowej i wyrażeniu zgody przez przewodniczącego Komisji Konkursowej. W czasie przebywania poza salą należy zapewnić uczniowi warunki wykluczające możliwość kontaktowania się uczestnika z innymi osobami (wyjątek stanowi sytuacja, w której konieczne jest skorzystanie z pomocy medycznej) Wydarzenie to zostaje odnotowane w protokole przeprowadzenia konkursu.
- §14. Uczestnik konkursu, który ukończył pracę przed wyznaczonym czasem, pozostaje w sali na swoim miejscu.
- §15. W przypadku stwierdzenia przez komisję naruszenia przez ucznia zasad regulaminu konkursu przewodniczący Komisji Konkursowej przerywa jego pracę i nakazuje opuszczenie sali, co odnotowuje w protokole przeprowadzenia konkursu.
- §16. Za zapewnienie opieki i bezpieczeństwa uczniom/uczestnikom stopnia szkolnego, rejonowego i wojewódzkiego odpowiada dyrektor szkoły, do której uczęszcza uczeń (w drodze na konkurs, w czasie jego trwania i w drodze powrotnej do szkoły).
- §17. Nie przewiduje się dodatkowego postępowania konkursowego dla uczestników, którzy w wyznaczonym terminie nie przystąpią do danego stopnia konkursu.
- §18. W pracach komisji stopnia szkolnego, rejonowego i wojewódzkiego mogą uczestniczyć w charakterze obserwatorów wizytatorzy Kuratorium Oświaty w Poznaniu.
- §19. Dokumentacja związana z przebiegiem poszczególnych stopni konkursów, po ich zakończeniu jest porządkowana, zabezpieczana i przechowywana przez 5 lat w szkole - miejscu przeprowadzenia danego stopnia lub w szkole wyznaczonej przez przewodniczącego Wojewódzkiej Komisji Konkursowej.
- §20. Wielkopolski Kurator Oświaty wydaje laureatom i finalistom zaświadczenia zgodnie z § 5 ust. 1 *rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji oraz sposobu przeprowadzania konkursów, turniejów i olimpiad (Dz. U. z 2002 r. Nr 13, poz. 125, z późn. zm.)*.
- §21. Regulamin konkursu nie może ulegać zmianom po jego ogłoszeniu i opublikowaniu na stronach internetowych Kuratorium Oświaty w Poznaniu w danym roku szkolnym.

- §22. Testy z poszczególnych stopni konkursu zostaną opublikowane na stronie internetowej Kuratorium Oświaty w Poznaniu.
- §23. Wszelkie informacje na temat konkursów przedmiotowych organizowanych na terenie województwa wielkopolskiego, w szczególności zarządzenia Wielkopolskiego Kuratora Oświaty w sprawach konkursów, miejsca przeprowadzania stopni rejonowego i wojewódzkiego będą przekazywane zainteresowanym poprzez publikowanie ich na stronie internetowej Kuratorium Oświaty w Poznaniu w zakładce *Rodzice i uczniowie/Konkursy, olimpiady, projekty/Konkursy przedmiotowe organizowane przez Wielkopolskiego Kuratora Oświaty*.

Rozdział 2

STOPIEŃ SZKOLNY

- §24. Stopień szkolny odbędzie się w dniu **29 października 2019 r. (wtorek) o godz.14.00** w szkołach, które zgłosiły zamiar uczestnictwa w konkursie do Kuratorium Oświaty w Poznaniu **do 4 października 2019 r. poprzez wypełnienie formularza on-line**.
- §25. Za organizację i przeprowadzenie stopnia szkolnego każdego z konkursów odpowiada dyrektor szkoły oraz powołana pisemnie przez niego Szkolna Komisja Konkursowa, w której skład wchodzi przewodniczący i co najmniej dwóch nauczycieli, w tym przynajmniej jeden o specjalności zgodnej z przedmiotem konkursu. W szczególnych przypadkach, jeżeli do konkursu przystępuje mniej niż 10 uczniów, dyrektor szkoły może powołać komisję 2-osobową, w tym przynajmniej jeden o specjalności zgodnej z przedmiotem konkursu.
- §26. Szkolna Komisja Konkursowa wykorzystuje testy przygotowane przez eksperta wyznaczonego przez Wielkopolskiego Kuratora Oświaty.
- §27. Czas przeznaczony na rozwiązanie zadań wynosi **90 minut**.
- §28. Do stopnia rejonowego konkursu kwalifikuje się uczestnik, który na stopniu szkolnym otrzymał **minimum 40 na 50** możliwych do uzyskania punktów (80%).
- §29. 1. Do zadań dyrektora szkoły należy:
- 1) zapoznanie uczniów, rodziców i nauczycieli z *Regulaminem Wojewódzkiego Konkursu Języka Polskiego dla uczniów szkół podstawowych województwa wielkopolskiego w roku szkolnym 2019/2020*,
 - 2) zgłoszenie szkoły do udziału w konkursie, nie później niż **do 4 października 2019 r.** poprzez wypełnienie *formularza on-line*. **Adres dostępu do formularza zostanie wysłany na adresy e-mailowe szkół województwa wielkopolskiego** (podane w SIO) **dnia 30 września 2019 r.** Należy zachować adres e-mail oraz login, który dyrektor szkoły otrzyma przy zgłoszeniu, ponieważ dane te będą niezbędne do wypełnienia protokołu oraz bazy konkursowej po stopniu szkolny.
 - 3) uzyskanie oświadczeń rodziców o akceptacji *Regulaminu Wojewódzkiego Konkursu Języka Polskiego dla uczniów szkół podstawowych województwa wielkopolskiego w roku szkolnym 2019/2020* i wyrażeniu zgody na publikowanie danych osobowych dziecka (uczestnika konkursu) oraz jego wyników

- na poszczególnych stopniach - *dokumenty należy przechowywać przez 5 lat w szkole - miejscu przeprowadzenia stopnia szkolnego,*
- 4) odebranie, **w dniu konkursu,** testu oraz schematu/zasad oceniania, przesyłanych drogą elektroniczną przez Kuratorium Oświaty w Poznaniu na adres e-mailowy szkoły, podany przez dyrektora w *formularzu on-line,*
 - 5) powielenie, zabezpieczenie i przechowywanie ww. materiałów konkursowych z zachowaniem tajemnicy służbowej,
 - 6) pisemne określenie zadań przewodniczącego i członków Szkolnej Komisji Konkursowej, tj. opracowanie zasad kodowania prac stopnia szkolnego, sprawdzenie i ocena wszystkich prac konkursowych zgodnie z kryteriami opracowanymi przez autora testu (każda praca powinna być czytelnie podpisana przez osobę sprawdzającą), rozkodowanie prac po ich sprawdzeniu, sposób przekazania prac uczniom dyrektorowi szkoły itd.
 - 7) przeprowadzenie konkursu zgodnie z *Regulaminem Wojewódzkiego Konkursu Języka Polskiego dla uczniów szkół podstawowych województwa wielkopolskiego w roku szkolnym 2019/2020,* w tym zapewnienie warunków samodzielnej, spokojnej pracy uczestnikom,
 - 8) ogłoszenie wyników stopnia szkolnego konkursu w formie komunikatu, w wersji papierowej lub elektronicznej w ciągu 3 dni roboczych od daty przeprowadzenia stopnia szkolnego konkursu w dostępny dla uczniów i rodziców (prawnych opiekunów) sposób,
 - 9) wypełnienie protokołu on-line, w terminie 7 dni od daty przeprowadzenia stopnia szkolnego, a następnie wydrukowanie wygenerowanego na platformie protokołu. Dane osobowe uczniów wprowadzone do protokołu stanowią *Bazę Konkursową.* Wypełnione protokoły on-line po wyznaczonym terminie nie będą brane pod uwagę. Dyrektor szkoły przyjmuje odpowiedzialność za prawidłowość wprowadzonych danych osobowych ucznia do *Bazy Konkursowej,*
 - 10) gromadzenie, przechowywanie i zabezpieczenie dokumentacji konkursowej obejmującej: listy uczestników konkursu, powołanie Szkolnej Komisji Konkursowej, prace konkursowe uczniów, protokół z prac Szkolnej Komisji Konkursowej i inne dokumenty.

Rozdział 3 **STOPNIEŃ REJONOWY**

- §30. Stopień rejonowy Wojewódzkiego Konkursu Języka Polskiego odbędzie się w dniu **4 grudnia 2019 r. (środa) o godz. 14.00.**
- §31. Stopień rejonowy przygotowują i przeprowadzają zgodnie z harmonogramem Rejonowe Komisje Konkursowe powołane przez przewodniczącego Wojewódzkiej Komisji Konkursowej poszczególnych konkursów. Adresy szkół, w których będą przeprowadzane stopnie rejonowe zostaną opublikowane na stronie internetowej Kuratorium Oświaty w Poznaniu w zakładce *Rodzice i uczniowie/Konkursy,*

olimpiady, projekty/Konkursy przedmiotowe organizowane przez Wielkopolskiego Kuratora Oświaty na 3 tygodnie przed terminem konkursu.

§32. Czas przeznaczony na rozwiązanie zadań wynosi **90 minut**.

§33. Do stopnia wojewódzkiego kwalifikuje się uczestnik, który otrzymał na stopniu rejonowym **minimum 42 na 50** możliwych do zdobycia punktów (84%).

§34. 1. Do zadań przewodniczącego Rejonowej Komisji Konkursowej należy:

- 1) odebranie, na 1 dzień przed stopniem rejonowym konkursu, testów wraz ze schematem/zasadami oceniania, z Kuratorium Oświaty w Poznaniu (Wydział Rozwoju Edukacji) lub właściwej terytorialnie Delegatury Kuratorium Oświaty w Poznaniu; zabezpieczenie i przechowywanie ww. materiałów,
- 2) zakodowanie prac konkursowych uczestników,
- 3) zapewnienie uczestnikom odpowiednich warunków pracy, przestrzeganie ustalonych zasad organizacyjnych i regulaminowych w miejscu przeprowadzenia stopnia rejonowego konkursu,
- 4) kierowanie pracami komisji w celu zapewnienia rzetelnej analizy i sprawiedliwej oceny prac konkursowych uczestników, zgodnie z kryteriami opracowanymi przez autora testu; każda praca powinna być czytelnie podpisana przez członka Rejonowej Komisji Konkursowej sprawdzającego pracę i przewodniczącego Rejonowej Komisji Konkursowej,
- 5) rozkodowanie prac po ich sprawdzeniu i ocenieniu przez Rejonową Komisję Konkursową,
- 6) wprowadzenie do *Bazy Konkursowej* wyników stopnia rejonowego i przesłanie uzupełnionej *Bazy Konkursowej*, w ciągu 7 dni od dnia przeprowadzenia stopnia rejonowego, na adres e-mail: konkursy@ko.poznan.pl
- 7) sporządzenie w formie pisemnej i elektronicznej protokołu z prac Rejonowej Komisji Konkursowej według wzoru stanowiącego załącznik nr 3 i 3a.
- 8) przesłanie do Kuratorium Oświaty w Poznaniu, w ciągu 7 dni od dnia przeprowadzenia stopnia rejonowego protokołu z przebiegu stopnia rejonowego drogą elektroniczną na adres e-mailowy konkursy@ko.poznan.pl oraz drogą pocztową na adres:
Kuratorium Oświaty w Poznaniu
ul. Kościuszki 93
61-716 Poznań (z dopiskiem na kopercie wskazującym nazwę konkursu);
przesłane dokumenty powinny być należycie ostemplowane pieczętą szkoły i podpisane przez wszystkich członków Rejonowej Komisji Konkursowej,
- 9) ogłoszenie wyników trzeciego dnia od daty przeprowadzenia stopnia rejonowego konkursu w formie elektronicznej poprzez umieszczenie wykazu uczestników na stronie internetowej szkoły, w której odbył się stopień rejonowy (lista uczestników powinna być zakodowana),
- 10) przesłanie/przekazanie prac uczestników zakwalifikowanych do stopnia wojewódzkiego, wraz z kopią protokołu z prac Rejonowej Komisji Konkursowej, do przewodniczącej Wojewódzkiej Komisji Konkursowej w ciągu 7 dni od daty przeprowadzenia stopnia rejonowego konkursu,

- 11) uporządkowanie, zabezpieczenie i przekazanie prac uczniów niezakwalifikowanych do stopnia wojewódzkiego wraz z kopią protokołu dyrektorowi szkoły, w której odbył się stopień rejonowy konkursu.

Rozdział 4 **STOPIEŃ WOJEWÓDZKI**

- §35. Stopień wojewódzki Wojewódzkiego Konkursu Języka Polskiego odbędzie się w dniu **22 lutego 2020r. (sobota) o godz. 10.00**. Wykaz miejsc przeprowadzenia stopni wojewódzkich konkursów opublikowany zostanie na stronie internetowej Kuratorium Oświaty w Poznaniu w zakładce *Rodzice i uczniowie/Konkursy, olimpiady, projekty/Konkursy przedmiotowe organizowane przez Wielkopolskiego Kuratora Oświaty* na 2 tygodnie przed terminem konkursu.
- §36. Stopień wojewódzki organizuje i przeprowadza Wojewódzka Komisja Konkursowa powołana przez Wielkopolskiego Kuratora Oświaty.
- §37. Przewodniczącą Wojewódzkiej Komisji Języka Polskiego dla uczniów szkół podstawowych jest pani Magdalena Kalemba-Borowczak.
- §38. Czas przeznaczony na rozwiązanie zadań wynosi **90 minut**.
- §39. Wyniki konkursu ogłaszane są w formie komunikatu, w wersji elektronicznej, w ciągu 3 dni roboczych od daty przeprowadzenia stopnia wojewódzkiego konkursu.
- §40. Finalistą konkursu zostaje uczestnik stopnia wojewódzkiego, który otrzyma **minimum 26 na 50** możliwych do zdobycia punktów (tj. 52%). W przypadku, gdy żaden uczestnik konkursu nie uzyska minimum 26 punktów, tytuł finalisty otrzyma 25% uczestników stopnia wojewódzkiego z najwyższymi wynikami. Decyzję o poszerzeniu listy finalistów podejmuje Wielkopolski Kurator Oświaty.
- §41. Laureatem Wojewódzkiego Konkursu Języka Polskiego zostaje uczestnik stopnia wojewódzkiego, który otrzyma **minimum 45 na 50** możliwych do zdobycia punktów (tj. 90%). W przypadku, gdy żaden uczestnik konkursu nie uzyska minimum 45 punktów, tytuł laureata otrzyma 25% uczestników stopnia wojewódzkiego z najwyższymi wynikami. Decyzję o poszerzeniu listy laureatów podejmuje Wielkopolski Kurator Oświaty.
- §42. 1. Do zadań przewodniczącego Wojewódzkiej Komisji Konkursowej należy:
- 1) odebranie, **na 1 dzień przed konkursem**, z Kuratorium Oświaty w Poznaniu testów wraz ze schematem/zasadami oceniania, ich przechowanie i zabezpieczenie do dnia przeprowadzenia stopnia wojewódzkiego konkursu,
 - 2) zakodowanie prac konkursowych uczestników,
 - 3) kierowanie pracami Wojewódzkiej Komisji Konkursowej; zapewnienie należytych warunków pracy dla uczestników, przestrzeganie ustalonych zasad organizacyjnych i regulaminowych,
 - 4) kierowanie pracami komisji w celu zapewnienia rzetelnej analizy i sprawiedliwej oceny prac konkursowych uczniów zgodnie z kryteriami opracowanymi przez autora testu, każda praca powinna być czytelnie

- podpisana przez członka Wojewódzkiej Komisji Konkursowej sprawdzającego pracę i przewodniczącego Wojewódzkiej Komisji Konkursowej,
- 5) rozkodowanie prac po ich sprawdzeniu i ocenieniu przez Wojewódzką Komisję Konkursową,
 - 6) sporządzenie protokołu z przebiegu stopnia wojewódzkiego wraz z wykazem laureatów i finalistów według wzoru stanowiącego załącznik nr 4, 4a i 4b.
 - 7) wprowadzenie do *Bazy Konkursowej* wyników stopnia wojewódzkiego i przesłanie uzupełnionej *Bazy Konkursowej*, w ciągu 7 dni od dnia przeprowadzenia stopnia wojewódzkiego, na adres e-mail:
konkursy@ko.poznan.pl
 - 8) przesłanie do Kuratorium Oświaty w Poznaniu, w ciągu 7 dni od dnia przeprowadzenia stopnia wojewódzkiego protokołu z przebiegu stopnia wojewódzkiego drogą elektroniczną na adres e-mailowy konkursy@ko.poznan.pl oraz drogą pocztową na adres:
Kuratorium Oświaty w Poznaniu
ul. Kościuszki 93
61-716 Poznań (z dopiskiem na kopercie wskazującym nazwę konkursu),
 - 9) ogłoszenie wyników, trzeciego dnia od daty przeprowadzenia stopnia wojewódzkiego konkursu, w formie elektronicznej poprzez umieszczenie wykazu uczestników na stronie internetowej szkoły, w której odbył się stopień wojewódzki (lista uczestników powinna być zakodowana),
 - 10) uporządkowanie, zabezpieczenie i przekazanie prac konkursowych wraz z kopią protokołu dyrektorowi szkoły, w której przeprowadzony został stopień wojewódzki konkursu,
 - 11) rozpatrywanie, wraz z innymi członkami komisji, odwołań i zażaleń związanych z organizacją i przebiegiem stopnia rejonowego i wojewódzkiego,
 - 12) niezwłoczne przekazanie protokołu z rozpatrzenia odwołań dotyczących przebiegu konkursu do Wojewódzkiego Koordynatora Konkursów.

Dział II

TRYB ODWOŁAWCZY

- §43. 1. Odwołania dotyczące organizacji i przebiegu konkursu mogą składać rodzice (prawni opiekunowie) uczestników konkursu w ciągu 3 dni od daty ogłoszenia wyników konkursu:
- 1) po stopniu szkolnym do przewodniczącego Szkolnej Komisji Konkursowej,
 - 2) po stopniu rejonowym i wojewódzkim do przewodniczącej Wojewódzkiej Komisji Konkursowej, na adres e-mail: doradca.kalembarowczak@odnpoznan.pl
2. Odwołania muszą zawierać: imię i nazwisko osoby składającej pismo, adres (kod pocztowy, miejscowość, ulica, nr domu) oraz dokładne dane uczestnika konkursu (imię, nazwisko, data i miejsce urodzenia, nazwa szkoły).
- §44. Odwołania wniesione z naruszeniem § 43 nie będą rozpatrywane.

- §45. Właściwa Komisja Konkursowa niezwłocznie rozpatruje odwołania nie dłużej niż w ciągu 14 dni od dnia przeprowadzenia konkursu.
- §46. Protokół z rozpatrywania wniesionych odwołań sporządza przewodniczący właściwej komisji wg wzoru stanowiącego zał. nr 6 do Regulaminu. Protokół z rozpatrzenia odwołań po stopniu szkolnym przekazuje się elektronicznie przewodniczącemu Wojewódzkiej Komisji Konkursowej.
- §47. Ostateczną decyzję w sprawach spornych podejmuje Wielkopolski Kurator Oświaty.

Dział III WGLĄD DO PRAC

- §48. Na wniosek złożony do przewodniczącego Komisji Konkursowej przez rodziców (prawnych opiekunów) uczestnika konkursu sprawdzona i oceniona praca może być udostępniona do jednokrotnego wglądu lub jednokrotnego wykonania fotografii, w ciągu 3 dni roboczych od ogłoszenia wyników (po okazaniu legitymacji szkolnej przez ucznia i dowodu osobistego przez rodzica), przez przewodniczącego lub osobę przez niego wyznaczoną, po wcześniejszym umówieniu się z przewodniczącym Komisji Konkursowej. Prawo wglądu do pracy lub wykonania fotografii ma jedynie uczeń w obecności rodziców (opiekunów prawnych) lub rodzice (opiekunowie prawni) ucznia. Czas wglądu do pracy określa przewodniczący lub osoba przez niego wyznaczona.

DZIAŁ IV ZAKRES WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI WYMAGANYCH NA POSZCZEGÓLNYCH STOPNIACH KONKURSU

Rozdział 1 Zakres wiadomości i umiejętności

- §49. Zakres wiedzy i umiejętności wymaganych na wszystkich stopniach Konkursu obejmuje treści nauczania (wymagania szczegółowe) wymienione w podstawie programowej przedmiotu język polski z dnia 27 sierpnia 2012 r. dla klas IV-VI oraz w podstawie programowej z dnia 14 lutego 2017 r. dla klas VII-VIII, poszerzone o wiadomości i umiejętności wymienione w § 50.

Rozdział 2

Zakres wiedzy i umiejętności wykraczających poza podstawy programowe

- §50. 1. Dodatkowe wiadomości i umiejętności obowiązujące **na stopniu szkolnym**. Uczeń:
- a) rozróżnia i wyjaśnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworach literackich;
 - b) rozpoznaje nowelę oraz odmiany powieści i opowiadania: obyczajowe, przygodowe, detektywistyczne, fantastycznonaukowe, fantasy i wskazuje ich cechy;
 - c) na przykładzie ballady omawia pojęcie synkretyzmu rodzajowego;
 - d) wskazuje w wierszu średniówkę i omawia jej funkcję;
 - e) rozpoznaje rymy żeńskie i męskie; parzyste, przeplatane i okalające;
 - f) omawia funkcje elementów konstrukcyjnych utworu: tytułu, podtytułu, motta, puenty, morału, punktu kulminacyjnego;
 - g) charakteryzuje podmiot liryczny, narratora i bohaterów w czytanych utworach;
 - h) rozróżnia narrację pierwszoosobową i narrację trzecioosobową oraz omawia ich funkcje w czytanych utworach;
 - i) określa temat i główną myśl tekstu;
 - j) przedstawia własne rozumienie utworu i je uzasadnia;
 - k) odróżnia informacje o faktach od opinii;
 - l) wykazuje się znajomością terminologii związanej z wiedzą o filmie (reżyseria, scenografia, montaż, kadr, ujęcie, scena, sekwencja) i gatunków filmowych (dramat, komedia, science-fiction, fantasy, kryminał, western, film sensacyjny, film przygodowy, film kostiumowy, film dla młodzieży).
 - m) rozpoznaje partykułę i wykrzyknik, określa ich funkcję w tekście;
 - n) odróżnia czasowniki dokonane od niedokonanych;
 - o) rozpoznaje bezosobowe formy czasownika: formy zakończone na *-no*, *-to*, konstrukcje z *się*; rozumie ich znaczenie w wypowiedzeniu oraz funkcje w tekście;
 - p) oddziela temat fleksyjny od końcówki;
 - q) świadomie dobiera synonimy i antonimy dla wyrażenia zamierzonych treści;
 - r) przekształca konstrukcję strony czynnej w bierną i odwrotnie;
 - s) przekształca zdania złożone w pojedyncze i odwrotnie;
 - t) przekształca zdania w równoważniki zdań (w tym imiesłowowe) i odwrotnie;
 - u) rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne, rozumie ich znaczenie i poprawnie stosuje je we własnych tekstach;
 - v) tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach: plan, reklama, blurb (rekomendacja utworu), przepis, instrukcja, dedykacja, opis przeżyć wewnętrznych, charakterystyka, tekst o charakterze argumentacyjnym;
 - w) rozróżnia współczesne formy komunikatów (np. e-mail, SMS) i odpowiednio się nimi posługuje, zachowując zasady etykiety językowej;
 - x) tworząc wypowiedzi pisemne, odwołuje się do lektur z etapu szkolnego Konkursu;
 - y) poprawnie używa znaków interpunkcyjnych, w tym myślnika (pauzy), średnika i wielokropka; określa ich funkcje;
 - z) porównuje utwory literackie lub ich fragmenty (wskazuje ich cechy wspólne i różne).
2. **Na stopniu rejonowym** obowiązuje zakres wiedzy i umiejętności ze stopnia szkolnego. Ponadto uczeń:

- a) rozpoznaje czytany utwór jako przypowieść oraz wskazuje jej cechy gatunkowe (także w innych tekstach kultury);
- b) wskazuje w wierszu przerwę i omawia jej funkcje;
- c) posługuje się pojęciami z zakresu wiedzy o literaturze: topos, oniryzm, satyra, krzywe zwierciadło, zdrobnienie, zgrubienie, pytanie retoryczne, instrumentacja głoskowa, oksymoron, anafora, antyteza, synekdocha, hiperbola, inwersja, elipsa, animizacja, personifikacja, pleonazm, tautologia, określa ich funkcje;
- d) rozpoznaje rymy wewnętrzne i zewnętrzne; dokładne i niedokładne;
- e) rozpoznaje lirykę bezpośrednią, lirykę pośrednią oraz lirykę zwrotu do adresata oraz wskazuje ich cechy;
- f) wskazuje cechy wiersza sylabicznego, sylabotonicznego i wiersza wolnego;
- g) w utworze lirycznym omawia sytuację liryczną;
- h) wskazuje w tekście mowę pozornie zależną i określa jej funkcje;
- i) porównuje utwory literackie i nieliterackie (wskazuje ich cechy wspólne i różne);
- j) rozpoznaje groteskę (wskazuje w tekście jej cechy i wyjaśnia funkcje);
- k) konfrontuje tekst literacki z innymi tekstami kultury;
- l) nazywa typy planów filmowych (plan totalny, ogólny, pełny, amerykański, średni, półzbliżenie, zbliżenie, detal).
- m) rozpoznaje i nazywa funkcje tekstu (informatywną, poetycką, ekspresywną, impresyjną – w tym perswazyjną);
- n) rozpoznaje związki wyrazów w zdaniu, wyróżnia człon nadrzędny i podrzędny oraz typy związków (zgody, rządu i przynależności);
- o) rozpoznaje słownictwo neutralne i wartościujące;
- p) rozpoznaje w tekstach stylizację, rozróżnia jej rodzaje (archaizację, dialektyzację, kolokwializację) i określa funkcje;
- q) rozróżnia pojęcie błędu językowego i zamierzonej innowacji językowej;
- r) rozpoznaje i poprawia różne typy błędów gramatycznych (błędy fleksyjne i składniowe);
- s) rozpoznaje i poprawia różne typy błędów leksykalnych (błędy słownikowe, frazeologiczne, słotwórcze);
- t) rozpoznaje i poprawia błędy stylistyczne;
- u) korzysta ze słowników języka polskiego, frazeologicznego, synonimów i antonimów, poprawnej polszczyzny, wyrazów obcych oraz szkolnego słownika terminów literackich;
- v) tworzy spójne wypowiedzi pisemne w następujących formach: regulamin, kodeks, opis sytuacji, charakterystyka bohatera zbiorowego, charakterystyka porównawcza, interpretacja utworu literackiego (lub jego fragmentu);
- w) stosuje uczciwe zabiegi perswazyjne, zdając sobie sprawę z ich wartości i funkcji;
- x) tworząc wypowiedzi pisemne, odwołuje się do lektur z etapu szkolnego i etapu rejonowego Konkursu.

3. **Na stopniu wojewódzkim** obowiązuje zakres wiedzy i umiejętności ze stopnia szkolnego i rejonowego. Ponadto uczeń:

- a) redaguje dłuższą wypowiedź pisemną (formy przewidziane w ww. podstawach programowych i na niższych stopniach Wojewódzkiego Konkursu Języka Polskiego oraz esej) z uwzględnieniem reguł organizacji, spójności logicznej oraz zasad językowych, stylistycznych, ortograficznych i interpunkcyjnych;
- b) oryginalnie i twórczo formułuje sądy w oparciu o teksty kultury (i towarzyszące im konteksty).

DZIAŁ V
WYKAZ LITERATURY PRZYGOTOWUJĄCEJ DO UDZIAŁU W KONKURSIE
ORAZ STANOWIĄCEJ POMOC DLA NAUCZYCIELA I UCZNIĄ

§51. **1. Literatura podstawowa**

Stopień szkolny

1. Jan Kochanowski, *Do snu*
2. Bolesław Leśmian: *Dusiołek*
3. Johann Wolfgang Goethe: *Król Olch*
4. Lewis Carroll: *Alicja w Krainie Czarów; Alicja po drugiej stronie lustra*

Ponadto uczeń przystępujący do stopnia szkolnego Konkursu wykazuje się znajomością lektur obowiązkowych wymienionych w podstawie programowej dla klas VII i VIII z wyjątkiem *Pana Tadeusza* Adama Mickiewicza, *Quo vadis* Henryka Sienkiewicza oraz *Szyfowych prac* Stefana Żeromskiego.

Stopień rejonowy

1. Maria Pawlikowska-Jasnorzewska: *Najpiękniejszy sen*
2. William Szekspir: *Sen nocy letniej*
3. Marcin Szczygielski: *Za niebieskimi drzwiami*
4. *Za niebieskimi drzwiami* [film], reż. Mariusz Palej, Polska 2016

Ponadto uczeń przystępujący do stopnia rejonowego Konkursu wykazuje się znajomością wszystkich lektur obowiązkowych wymienionych w podstawie programowej dla klas VII-VIII.

Stopień wojewódzki

1. Jan Kochanowski: *Tren XIX albo Sen*
2. Tadeusz Gajcy: *Jezioro*
3. Patrick Ness: *Siedem minut po północy*
4. *Siedem minut po północy* [film], reż. Juan Antonio Bayona, Hiszpania, USA 2016

2. Propozycja literatury uzupełniającej

1. Michał Kuziak, Sławomir Rzepczyński: *Jak pisać?*
2. Michał Kuziak, Sławomir Rzepczyński: *Sztuka pisania po polsku. Poradnik praktyczny*
3. Barbara Pędzich: *365 ćwiczeń ze słownictwa*
4. Radosław Pawelec, Dorota Zdaniewicz-Jedynak: *Poradnik korespondencji użytkowej*
5. Marek Bernacki, Marta Pawlus: *Słownik gatunków literackich*
6. Bożena Chrzęstowska, Seweryna Wysłouch: *Poetyka stosowana*
7. Marta Tomczyk: *Trener* jak czytać wiersze*
8. Joanna Wojnicka, Olga Katafiasz: *Słownik wiedzy o filmie*
9. *Słownik poezji* pod red. Agnieszki Nawrot
10. *Słownik poprawnej polszczyzny* pod red. Andrzeja Markowskiego

Przewodnicząca
Wojewódzkiej Komisji Konkursu Języka Polskiego
dla uczniów szkół podstawowych
Magdalena Kalemba-Borowczak